

РЕЙ БРЕДЪРИ ПРИЗРАЦИТЕ НА НОВОТО

Превод от английски: Венцислав Божилов, 2008

chitanka.info

Не бях ходил в Дъблин от години. Обикалях целия свят — навсякъде без Ирландия — и ето че по-малко от час след пристигането ми в „Роял Хайберниън“ телефонът звънна. Самата Нора, Бог да я благослови!

— Чарлз? Чарли? Чък? Богат ли си най-сетне? И богатите писатели купуват ли прочути имена?

— Нора! — Разсмях се. — Няма ли да се научиш да казваш здрасти?

— Животът е прекалено къс за здрасти, а сега няма време дори и за подобаващо довиждане. *Би ли могъл да купиш Грайнуд?*

— Нора, Нора, какви ги говориш? Фамилната ви двестагодишна къща? Какво ще стане с ирландския светски живот, купони, питиета, клюки? Не можеш да зарежеш всичко това!

— Мога и ще го направя. Ох, имам купища пари, дето ме чакат под дъжда в този момент. Но, Чарли, Чарлз, в момента съм *сама* в къщата. Прислужниците избягаха да помагат на Ага. И тази вечер, Чък, се нуждая от писател, който да види Призрака. Настръхна ли ти кожата? Ела. Имам тайни и дом за раздаване. Чарли, ох, Чък, Чарлз.

Щрак. Тишина.

След десет минути колата ми вече реवेशе между зелените хълмове към синьото езеро и тучните ливади на прочутия дом на име Грайнуд.

Отново се разсмях. Милата Нора! Каквито и да ги дрънка, сигурно в момента купонът е в разгара си и предстои поредният чуден катаклизъм. Сигурно Бърти е долетял от Лондон, Ник от Париж, Алисия със сигурност се е домъкнала от Голуей. Някой кинорежисьор, хванат в последния час, ще скочи с парашут или ще долети с хеликоптер — съмнителен тип с тъмни очила. Марион ще се появи с трупата си пекинези, които редовно се напиват и разболяват повече от него.

Настроението ми се повиши още повече. Натиснах газта.

Към осем ще си добре подреден, помислих си, преди полунощ ще бъдеш зашеметен и ще заспиш от блъскането на тела, ще дремеш до обед, а после ще те чака неделна вечеря с чай. Някъде между всичко това ще има рядка игра на музикални легла с ирландски и френски графини, лейди и домъкнати от Сорбоната специализанти по животинско изкуство, някои с мустаци, други без, а до понеделник ще

има цели десет милиона години. Във вторник сигурно ще пътувам внимателно обратно към Дъблин, тялото ми ще бъде като някакъв огромен болен мъдрец, намъдрувал се с жени и изпълнен с болезнени спомени.

Трепнах, когато си спомних как ме замъкнаха за първи път у Нора. Тогава бях на двацет и една.

Една побъркана стара херцогиня с напудрени бузи и зъби на баракуда ме бе насилила да подгоня една спортна кола по същия този път преди петнайсет години, като през цялото време надвикваше рева на двигателя и вятъра.

— Ще ти хареса менажерията и градината на Нора! Приятелите ѝ са зверове и укротители, тигри и котенца, рододендрони и мухоловки. В потоците ѝ има студена риба и разгорещена пъстърва. Има огромна зимна градина, в която добичетата растат по-големи от обичайното, насилствено хранени с вълшебен въздух. Отиваш у Нора в петък с чисто бельо, а в понеделник ще бъдеш омотан в мокри кални чаршафи и ще имаш чувството, сякаш междуременно си вдъхновил, нарисувал и преживял всички изкушения на Бош, всички адове и страшни съдилища! Поживей у Нора и ще ти се струва, че живееш в топлата буза на великан, непрекъснато хранен и поен. Ще минеш като храна през имението ѝ. И чак когато бъде изцедена и последната капка от сладко-киселия ти сос и мозъкът от младите ти кости бъде изсмукан, ще бъдеш изхвърлен на студена затънтена гара, самичък в дъжда.

— Да не съм покрит с ензими? — надвиках аз рева на мотора. — Никой дом не може да ме направи на пух и прах, нито пък да се нахрани от първородния ми грях.

— Глупак! — разсмя се херцогинята. — До неделя сутрин ще сме видели по-голямата част от скелета ти!

Излязох от спомена с излизането от гората на един живописен склон и намалих, защото самото триене на красотата забави сърцето ми, ума, кръвта и наред с това — натиска на крака ми върху педала.

Отпред, под синьото като езеро небе, до синьото като небе езеро, се простираше домът на Нора, огромното имение Грайнуд. Беше се разположило сред най-заоблените хълмове, край най-високите дървета в най-гъстата гора в цяло Ейре. Кулите му бяха издигнати преди хиляди години от незапомнени народи и невъзпети поради отдавна

забравени причини архитекти. Градините му бяха цъфнали за първи път преди петстотин години, сред стари гробници и крипти се виждаха пръснатите пристройки, останали от някаква съзидателна експлозия отпреди два века. Тук манастирската зала е била превърната в конюшня на аристократите, там се виждаха нови постройки, издигнати преди деветдесет години. Край езерото се виждаха руини на ловджийска хижа, където подивели коне могат да се хвърлят през ментовите сенки и да потънат в зелените треви край още по-студени езерца, мяркаха се самотни гробове на дъщери, чиито грехове били тъй страшни, че били прогонени дори в смъртта си в пустошта, оставени да потънат без следа в сумрака.

Слънцето проблесна ослепително в десетките прозорци, сякаш ме приветстваше. Ослепен, натиснах спирачките. Облизах устни със затворени очи.

Спомних си първата нощ в Грайнуд.

Нора отвори предната врата лично. Бе чисто гола.

— Закъсняхте — заяви тя. — Всичко свърши!

— Глупости. Дръж това, момче. И това също.

И херцогинята с три пъргави движения се съблече и остана като отворена мида във ветровитото антре.

Стоях като треснат и държах дрехите ѝ.

— Влизай, момче, тук ще бъдеш настигнат от смъртта си. — И голата херцогиня преспокойно влезе сред добре облечените гости.

— Изгубих собствената си игра! — възкликна Нора. — А сега, за да си го върна, трябва да се облека отново. А *така* се надявах да ви шокирам.

— Спокойно — отвърнах аз. — Успя да го направиш.

— Ела да ми помогнеш да се облека.

Нагазихме в една ниша сред дрехите ѝ, пръснати на безформени купчинки по паркета и ухаещи на мускус.

— Дръж пликчетата, че да се пъкна в тях. Ти си Чарлз, нали?

— Приятно ми е. — Изчервих се, след което избухнах в неконтролируем смях. — Извинявай — казах накрая, докато закопчавах сутиена ѝ. — Просто вечерта тепърва започва, а аз вече те *обличам*. Аз...

Някъде се затръшна врата. Огледах се за херцогинята.

— Изчезна — промърморих. — Къщата вече я погълна.

Вярно беше. Не я видях до дъждовното утро на понеделник, както сама бе предсказала. Дотогава бе забравила името ми, лицето ми, душата зад това лице.

— Господи! — възкликнах аз. — Какво е това? А *онова*?

Докато все още обличах Нора, стигнахме до вратата на библиотеката. Вътре гостите се въртяха подобно на ярък огледален лабиринт.

— Това — посочи Нора — е Манхатънският балет, долетяха над леда с реактивен самолет. Отляво са Хамбургските танцьори, те долетяха от противоположната страна. Божествено съревнование. Съперници в балета, неспособни да изразят заради несъвършенството на езика своето презрение и сарказъм. Трябва да водят котешката си борба чрез пантомима. Стой настрана, Чарли. Валкирията трябва да се превърне в рейнска русалка. А онези момчета там наистина са рейнски русалки. Пази си фланга!

Нора бе права.

В битката влязоха нови участници.

Оранжевите кремове скочиха един върху друг, ломотеха несвързано. После окапваха отчаяни, опиянени. Сред трясък на затръшнати врати противниците се хвърляха на групи по стаите. Ужасът се превърна в ужасно приятелство, а приятелството — в разгорещена, безсрамна и, слава Богу, скрита страст.

След това по стръмния склон на уикенда се изсипа кристална лавина от писатели, художници, хореографи и поети.

Водовъртежът от плът и лудория ме подхвана и завъртя, за да ме изплюе в реалността на понеделника.

И ето ме отново тук, след много пропуснати години и безброй подобни партита.

Ето го имението Грайнуд, необичайно тихо.

Не свиреше никаква музика. Не пристигаха автомобили.

Здрасти, помислих си. На брега на езерото имаше нова статуя. Пак здрасти. Не, не беше статуя...

А Нора, седнала сама, присвила крака под роклята си, бледа, взираща се в Грайнуд, сякаш не бях пристигнал, сякаш бях невидим.

— Нора?... — Но погледът ѝ бе така закован в крилата на имението, в покритите с мъх покриви и в пълните с небе прозорци, че и аз самият вперих поглед в него.

Нещо не беше наред. Да не би домът да бе потънал две стъпки в земята? Или пък цялата земя се бе слегнала, оставяйки го да зъзне безнадеждно на мразовития въздух?

Дали земетресения бяха изкривили прозорците така, че да отразяват натрапниците с разкривени отблясъци?

Предната врата на Грайнуд бе широко отворена. Домът дъхна към мен през нея.

Едва доловимо. Като да се събудиш нощем, усещайки топлия дъх на жена си, и внезапно да изпаднеш в ужас, защото миризмата на дъхът се е променила, тя мирише на някой друг! Искат ти се да я разтърсиш, да я събудиш, да извикаш името ѝ. Коя е тя, какво е, как е станало това? Но вместо това само сърцето ти бие бясно и оставаш да лежиш буден до някаква непозната.

Приближих. Усетих как отражението ми в хиляди прозорци пресича тревата, за да застане до смълчаната Нора.

Хиляди мои копия седнаха тихо.

Нора, помислих си. Боже мой, ето ни пак тук.

Онова първо посещение в Грайнуд...

След това се срещаме от време на време през годините, подобно на хора, повлечени от тълпата, като любовници сред непознати във влак, и докато свирката предупреждава за следващата спирка, докосваме ръце или оставяме телата си да се притиснат едно в друго благодарение на втурналата се към изхода тълпа, след което се разделяме без никакви докосвания и думи, без нищо в течение на години.

Или пък сякаш всяка година в разгара на лятото се бяхме разминавали тичешком, без изобщо да ни хрумва, че можем да се върнем и да се съберем, нуждаейки се един от друг. А после още едно лято е свършило, слънцето е залязло, и ето я Нора с празна кофичка за пясък, а аз — с рани по коленете, плажът е празен, странният сезон е отминал и сме останали само ние, колкото да си кажем здрасти, Нора, здрасти, Чарлз, докато вятърът се засилва и морето потъмнява, сякаш огромно стадо октоподи е минало край нас, изпускайки черно мастило.

Често съм се питал дали няма да дойде ден, в който да завършим дългата обиколка и да спрем. Може би преди дванайсетина години имаше такъв момент, когато дъхът ни от две противоположни страни

удържаше любовта ни топла и балансирана като перце на върха на пръст.

Но това бе, защото се бях натъкнал на Нора във Венеция, далеч от корените си, от дома, далеч от Грайнуд, където можеше наистина да принадлежи на някой друг, може би дори на мен.

Но така или иначе, нашите уста бяха прекалено заети една с друга, за да пожелаят постоянство. На следващия ден, докато лекувахме устни, подути от взаимните атаки, не намерихме сила да кажем, че искаме мигът да продължи, да има още утрини като тази, да живеем в някакъв апартамент, в къща, където и да е, само не в Грайнуд, за нищо на света в Грайнуд! Може би дневната светлина бе жестока, може би показваше прекалено много недостатъци у хората. Или пък — което бе по-вярно — гадните деца отново бяха отегчени. Или пък ужасени от това да станат съкилийници! Каквато и да е причината, перцето, задържано за кратко в равновесие, падна. Никой от двамата ни не разбра кой пръв е спрял да диша към него. Нора се престори, че е получила тревожна телеграма, и избяга в Грайнуд.

Връзката се разпадна. Глезените деца така и не си размениха писма. Не знаех какви пясъчни замъци е разрушила. И тя не знаеше какви индийски ризи са избелявали от потта на страстта ми. Ожених се. Разведох се. Пътувах.

И ето ни отново, дошли от различни посоки в края на странен ден, край познатото езеро, викаме се беззвучно, тичаме един към друг, без да помръднем, сякаш не сме се разделяли от години.

— Нора. — Хванах ръката й. — Какво се е случило?

— Случило ли? — Тя се разсмя, умълча се и извърна поглед. После отново се разсмя, пресилено, сякаш всеки момент можеше да избухне в сълзи. — О, скъпи Чарли, мисли диво, мисли какво ли не, скачай през обръчи и се мятай в луди сънища. Случило се, Чарли, случило се?!

После стана ужасно мълчалива.

— Къде е прислугата, гостите?...

— Купонът беше снощи — рече тя.

— Невъзможно! Никога не си правила купони само в петък вечер! Неделите винаги са заварвали поляните осеяни с остатъци от демони, проснати и увити в чаршафи. Защо...?

— Защо те поканих днес, това ли искаш да попиташ, Чарлз? — Нора продължаваше да не сваля поглед от имението. — За да ти дам Грайнуд. Подарък, Чарли, ако успееш да го принудиш да ти позволи да останеш, ако те изгърпи...

— Не искам имението! — избухнах аз.

— О, Чарли, не е важно дали *ти* го искаш, а дали *то* иска теб. Изхвърли всички ни, Чарли.

— Снощи...?

— Снощи последният голям купон в Грайнуд не се получи. Маг долетя от Париж. Ага прати невероятно момиче от Ница. Роджър, Пърси, Ивлин, Вивиан, Джон бяха тук. Бикоборецът, който едва не уби драматурга заради балерината, бе тук. Ирландският сценарист, който все пада пиан от сцената, бе тук. Деветдесет и седем души бяха влезли през онази врата в седем вечерта. До полунощ си бяха отишли.

Разходих се из моравата.

Наистина, в тревата имаше следи — от гумите на поне трийсет коли.

— Не ни позволи да си направим парти, Чарлз — едва чуто рече Нора. Обърнах се неразбиращо.

— Кой? Домът ли?

— О, музиката бе прекрасна, но се издигаше кухо нагоре. Смехът ни отекваше призрачно от горните зали. Купонът се изпорти. Петифурите засядаха в гърлата ни. Виното се стичаше по брадичките ни. Никой не си полегна дори за три минути. Можеш ли да го повярваш? Всеки получи захарна целувка и всички си тръгнаха, а аз останах да спя ограбена на моравата. Можеш ли да познаеш защо? Иди да видиш, Чарли.

Приблжихме отворената врата на Грайнуд.

— Какво трябва да гледам?

— Всичко. Всички стаи. Самата къща. Загадката. Познай. И когато направиш хиляда опита, ще ти кажа защо няма да мога повече да живея тук, защо трябва да замина, защо Грайнуд е твой, ако го искаш. Хайде, влез. Самичък.

И аз влязох, бавно, стъпка по стъпка.

Вървах тихо по тъмножълтия паркет на голямата зала. Огледах огромния гоблен на стената. Разучих древногръцките мраморни медальони, изложени на зелено кадифе под кристален похлупак.

— Няма нищо — викнах към Нора, която чакаше отвън в отиващия си прохладен ден.

— Не. Огледай всичко — извика ми в отговор тя. — Продължавай.

Библиотеката бе дълбоко топло море с миризма на кожа, в което обитаваха пет хиляди книги с подвързии с цвят на вишна, липа и лимон. Позлатените букви на заглавията проблясваха като очи. Над камината, голяма като кучкарник за десет хрътки, бе окачена великолепната картина „Девици и цветя“ на Гейнсбъро, която бе стопляла фамилията поколения наред. На човек му се приискваше да се наведе и да помирише моретата от диви цветя, да докосне момичетата, да чуе бръмченето на пчели в опияняващия въздух.

— Е? — обади се далечен глас.

— Нора! — викнах аз. — Ела. Няма от какво да се боиш! Още е светло!

— Не — тъжно рече тя. — Слънцето залязва. Какво виждаш, Чарли?

— В момента съм отново в залата, гледам витата стълба. Гостната. Във въздуха няма нито пращинка. Отварям вратата на избата. Милиони бурета и бутилки. Сега съм в кухнята. Нора, това е лудост!

— Нали? — изплака далечният глас. — Върни се в библиотеката. Застани в центъра. Виждаш ли картината на Гейнсбъро, която винаги си обичал?

— Да, тук е.

— Не е. Виждаш ли сребърния флорентински овлажнител за пури?

— Виждам го.

— Не го виждаш. А голямото кожено кресло, където пиеше шери с татко?

— Да.

— Не — въздъхна гласът.

— Да, не? Дали, или? Достатъчно, Нора!

— Повече от достатъчно, Чарли. Не можеш ли да познаеш? Не можеш ли да *почувстваш* какво се е случило с Грайнуд?

Завъртях се във всички посоки. Вдишах непознатия въздух.

— Чарли — обади се едва-едва Нора от отворената врата, — преди четири години... Преди четири години... Грайнуд изгоря до

ОСНОВИ.

Затичах се.

Намерих пребледнялата Нора край вратата.

— *Какво?* — викнах.

— Изгоря до основи — повтори тя. — Изцяло. Преди четири години. Отстъпих три дълги крачки назад и погледнах прозорците и стените.

— Нора, но Грайнуд си е целият тук!

— Не, не е, Чарли. Това не е Грайнуд.

Докоснах сивия камък, червената тухла, зеления бръшлян. Прокарах длан по богато орнаментираната испанска врата. Въздъхнах благоговейно.

— Не може да бъде.

— Може — отвърна Нора. — Всичко е ново. Всичко, от избата до покрива. Ново, Чарлз. Ново, Чарли. Ново.

— И тази *врата*?

— Миналата година дойде от Мадрид.

— Тази настилка?

— Извадена край Дъблин преди две години. Прозорците са от Уотърфорд, от тази пролет.

Прекрачих прага.

— Паркетът?

— Изработен във Франция и докаран миналата есен.

— Но... ами онзи *гоблен*?

— Изтъкан край Париж, окачен през април.

— Но всичко е абсолютно *същото*, Нора!

— Нали? Ходих до Гърция за копия на мраморните антики. Кристалният похлупак е изработен в Реймс.

— Библиотеката!

— Всяка книга е подвързана по същия начин, със същите златни букви, поставена на същото място. Само възстановяването на библиотеката струваше сто хиляди паунда.

— Всичко е същото, всичко е същото, Нора! — възкликнах възхитено. — Господи, същото!

Влязохме в библиотеката. Посочих флорентинския овлажнител.

— Това, разбира се, е било спасено от пожара, нали?

— Не, не. Аз съм художничка. Спомних си го. Направих скици, занесох ги във Флоренция. Завършиха копието през юли.

— А картината на Гейнсбъро?

— Вгледай се по-внимателно! Това е работа на Фрици. Фрици, онзи ужасен размъкнат художник-битник от Монмартър, помниш ли го? Който маца боя по платното и го пуска като хвърчило над Париж, за да могат вятърът и дъждът да творят изкуство, което той да продава на безбожни цени? Е, оказва се, че Фрици бил таен фанатичен поклонник на Гейнсбъро. Ще ме убие, ако разбере, че съм казала на някого. Нарисува картината по памет, можеш ли да си представиш? Не е ли *прекрасна*?

— Прекрасна е... Господи, Нора, истина ли е всичко това?

— Искан ми се да не беше. За луда ли ме мислиш, Чарлз? Съвсем естествено е да ме вземеш за луда. Вярваш ли в доброто и злото, Чарли? Аз не вярвах. А ето че най-неочаквано остарях. Чукнах четирийсет и четирийсетте ме блъснаха като бърз влак. Знаеш ли какво си мисля...? Че къщата *сама* се унищожи.

— *Какво?*

Тя тръгна да гледа залите, в които вече започваха да се трупат вечерни сенки.

— Когато станах на осемнайсет и започнах да управлявам парите си, ако хората казваха Грях, аз казвах Дрън-дрън. Те крещяха — Съвест. Аз — Пиянски брътвежи! Но по онова време бъчвата за дъждовна вода бе празна. Доста странен дъжд се изля оттогава и се събра в мен. И за моя студена изненада в един момент открих, че преливам от стари грехове и осъзнавам, че наистина *има* съвест и вина.

— В мен има хиляди млади мъже, Чарлз.

Напъхаха се и се заровиха в мен. Когато се оттеглиха, си помислих, че се махат завинаги. Но не, сега съм сигурна, че няма нито един, чиито отровни шипове да не са разкъсали плътта ми по един или друг начин. Господи, Господи, как само обичах шиповете им, бодлите! Господи, как обичах да бъда убождана и насинявана. Мислех си, че времето и пътуването ще излекуват белезите. А сега знам, че цялата съм в отпечатъци от пръсти. В мен няма нито сантиметър плът, Чък, която да не е картотека на ФБР или египетска сбирка на стигмати. Бях намушквана от хиляди прекрасни момчета и си мислех, че няма да

кървя, но ето че сега кървя. Кръвта ми бе оплискала цялата къща. И приятелите ми, които отричаха вината и съвестта, идваха тук с огромен влак на плътта, разтърсваха се един друг, докосваха се с устни, потяха се по подове, пронизваха стените като със сачми със своите агонии и падения. Домът бе пълен с убийци, Чарли, всеки търсещ начин да убие самотата на другия с късия си меч. Никой не намираше истински край, а само моментно отпускане.

Сега разбирам, Чарлз, че в този дом никога не е имало и един щастлив човек.

О, всичко *изглеждаше* щастливо. Когато чуваш толкова смях, видиш толкова питиета, когато във всяко легло се натъкваш на човешки розови и бели сандвичи, си мислиш — каква веселба! Колко е хубаво всичко!

Но това е лъжа, Чарли, и двамата го знаем, и домът се опиваше от тази лъжа по моето време, по времето на баща ми, на дядо ми и преди това. Убийците са си нанасяли раните тук в течение на повече от двеста години. Стените са били оплискани. Дръжките на вратите бяха станали лепкави. Лятото в картината на Гейнсбъро остаря. А убийците идваха и си отиваха, Чарли, и оставяха на съхранение грехове и спомени за грехове.

А когато се нагълташ с толкова много мрак, Чарлз, трябва да повърнеш, нали така?

Животът ми е средство за повръщане. Гади ми се от собственото ми минало.

Също като на дома.

И накрая, натъпкана с вина, ужасно тъжна, една нощ чух търкането на старите грехове в леглата на тавана. И от това спонтанно търкане къщата запуши и пламна. Чух как огънят обхваща библиотеката и се захвана да поглъща книгите. После го чух да пие вино в избата. По това време вече бях излязла през прозореца и се бях спуснала по бръшляна на моравата с прислугата. В четири сутринта си направихме пикник край езерото с шампанско и бисквити от къщичката на вратаря. Пожарникарите от града пристигнаха в пет сутринта, точно за да видят как покривът рухва и огромни фонтани искри се устремяват към облаците и избледняващата луна. Почерпихме и тях с шампанско и гледахме как Грайнуд умира окончателно. На разсъмване не бе останало нищо.

Трябваше да се самоунищожи, нали, Чарли? Бе станал толкова зъл от моите хора и от самата мен.

Дълго стояхме мълчаливо в студената зала. Накрая се размърдах.
— Мисля, че да, Нора.

Отидохме в библиотеката. Нора извади чертежи и купчина тетрадки.

— Точно тогава ми дойде вдъхновението. Да построя Грайнуд отново. Да събера грамадния сив пъзел! Като възкръснал от пепелта си феникс. Така че никой да не разбере за болестта и смъртта му. Нито ти, Чарли, нито някой от приятелите ми; нека всички си останат в неведение. Моята вина за унищожаването му бе огромна. Какъв късмет, че съм богата. Можеш да подкупиш пожарникари с шампанско и селските вестници с четири каси джин. Вестта, че Грайнуд се е превърнал в пепел, не се разпространи и на миля оттук. По-нататък ще разкажа. А сега, на работа! И се втурнах при адвоката в Дъблин, при когото татко държеше архитектурните планове и детайли от интериора. Месеци наред седях със секретаря и описвах гръцки лампи и римски керемиди. Затварях очи, за да си спомня всяка педя килим, всеки пискюл, всяка украса рококо на тавана — всичко, всяка месингова гравюра, всяка скара на камина, всяка дръжка на врата. И когато списъкът от трийсет хиляди неща най-сетне бе съставен, повиках дърводелци от Единбург, майстори от Сиена, каменоделци от Перуджа. И те чукаха, коваха, засаждаха, изрязваха и подреждаха цели четири години, Чарли, а аз обикалях завода край Париж да гледам как паяците тъкат гоблена и килимите. И как изработват стъклата в Уотърфорд.

О, Чарлз, случвало ли се е някога в историята човек да възстанови нещо напълно разрушено в първоначалния му вид? Забрави миналото, остави кокалите да си почиват! Е, не и аз, помислих си — Грайнуд ще се издигне отново и ще бъде същият, какъвто е бил и преди. Но макар да изглежда като стария Грайнуд, щеше да бъде наистина нов. Ново начало, мислех си аз, и докато го възстановявах, водих тъй *тих* и *спокоен* живот, Чарлз. Приключението на работата бе достатъчно.

Когато завърших къщата, си помислих, че съм завършила себе си. Докато приветствах възкресението на Грайнуд, приветствах самата

себе си. Най-сетне, мислех си, в Грайнуд ще дойде щастлив човек.

И ето че преди две седмици всичко бе готово, бе изсечен последният камък, поставена бе последната керемида.

Разпратих покани по целия свят, Чарли, и вчера вечерта всички пристигнаха — лъвски прайдове от Ню Йорк, миришеци на хлебно дърво. Бързоноги момчета от Атина. Негърски балет от Йоханесбург. Трима сицилиански бандити, или пък бяха актьори? Седемнайсет цигуларки, които можеха да бъдат похитени, когато оставиха цигулките и вдигнаха полите. Четири шампиона по поло. Един професионален тенисист да опъне червата ми. Един мил френски поет. Господи, Чарлз, трябваше да е наистина страхотно откриване на имението Феникс на Нора Грайндън! Откъде можех да знам или да предположа, че къщата няма да ни поиска?

— Може ли една къща да иска или да не иска?

— Да, когато е съвсем нова, а всички други — много стари, независимо от възрастта. Домът бе новороден. А ние — застояли и умиращи. Той бе добър. Ние — зли. Той искаше да си остане невинен. И затова ни изгони.

— Как?

— Ами, просто като беше себе си. Направи въздуха тъй тих, Чарли, че направо не можеш да повярваш. Всички имахме усещането, сякаш някой е умрял... След известно време го чувстваха всички, макар никой нищо да не каза на глас. Хората просто се качиха в колите си и си отидоха. Оркестърът спря да свири и се изнесе с десет лимузини. Последва ги целият купон, обиколи езерото, сякаш отиваше на пикник — но не, към аерогарата, на кораби, към Голуей; всички бяха студени, никой не разговаряше, къщата бе пуста, дори слугите яхнаха велосипедите си и останах сама. Последният купон бе свършил, без изобщо да се случи, и никога вече нямаше да се случи. Както казах, спях на моравата, сама със старите си мисли. И знаех, че това е краят на всички години, защото бях пепел, а пепелта не може да гради. В мрака лежеше нова прекрасна птица, сама за себе си. Мразеше диханието ми. С мен бе свършено. А тя се роди.

Нора завърши разказа си.

Дълго стояхме мълчаливи в късния следобед. Започна да се стъмва и здрачът изпълни стаите и затвори очите на прозорците.

Ветрецьт накъдри повърхността на езерото.

— Не може всичко това да е истина — казах. — Разбира се, че *можеш* да останеш тук.

— Последна проба, за да не спориш повече с мен. Ще се опитаме да пренощуваме тук.

— Да се опитаме?

— Няма да изкараме до разсъмване. Да си изпържим яйца, да пийнем малко вино, да си легнем рано. Само си легни върху завивките, без да се събличаш. Предполагам, че бързо-бързо ще ти се прииска да си облечен.

Вечеряхме почти без да говорим. Пихме вино. Слушахме как новите часовници отмерват новото време в новия дом. В десет Нора ме изпрати до стаята ми.

— Не се страхувай — викна ми от стълбището. — Къщата не ни желае злото. Просто се бои, че *ние* можем да я нараним. Ще чета в библиотеката. Когато си готов да напуснеш, независимо от часа, обади ми се.

— Ще спя като къпан.

— Мислиш ли?

И аз се проснах в новото си легло, лежах в тъмното и пуших, без да чувствам нито страх, нито самоувереност, а просто спокойно чаках да се случи нещо.

Не заспах в полунощ.

Бях буден в един.

В три очите ми бяха все още широко отворени.

Къщата не скърцаше, не въздишаше, не мърмореше. Чакаше също като мен, дишаше в синхрон с мен.

В три и половина вратата на стаята ми бавно се отвори.

Бе просто движение на нещо тъмно в тъмното. Усетих полъх на вятър по лицето си.

Бавно се надигнах.

Минаха пет минути. Сърцето ми постепенно се успокои.

И тогава чух как далеч долу се отваря предната врата.

Отново без никакво скърцане и никакъв шепот. Просто щракане и едва доловимо движение на вятъра в коридорите.

Станах и излязох в коридора.

От горната площадка на стълбището видях каквото очаквах — предната врата бе отворена. Лунните лъчи осветяваха новия паркет и блестяха в новия часовник, който тиктакаше свежо и смазано.

Слязох и излязох навън.

— *Ето те* най-сетне. — Нора стоеше до колата ми на пътеката.

Отидох до нея.

— Не си чул нищо, но въпреки това си чул, нали? — попита тя.

— Да.

— Сега готов ли си да си тръгнеш, Чарлз?

Погледнах към къщата.

— Почти.

— Сега вече знаеш, че всичко е свършено, нали? Нали усещаш как настъпва утрото на новия ден? Почувствай сърцето ми, Чарли, почувствай как душата ми бие едва-едва в него, кръвта ми едва тече и е толкова черна... Често си го усещал да бие под твоето тяло, знаеш колко съм стара. Знаеш колко съм изпълнена с тъмници, килии, късни следобеди и сини часове на френски здрач. Е...

Нора погледна към къщата.

— Нощес лежах в леглото си и в два часа чух как се отваря предната врата. Знаех, че цялата къща просто се е наклонила, за да освободи ключалката. Излязох на стълбището. Погледнах надолу и видях лунна пътека в залата. Сякаш къщата ми казваше — давай, тръгни по нея, мини по лунната пътека и излез оттук, старица такава, върви си с твоя мрак. Ти си бременна. В корема ти се спотаява киснатото привидение, което никога няма да се роди. И защото не можеш да го изхвърлиш, един ден то ще те убие. Какво чакаш?... И тъй, Чарлз, беше ме страх да сляза и да затворя вратата. И знаех отлично, че никога вече няма да мога да заспя. Затова слязох долу и се измъкнах... Имам едно мрачно старо и грешно местенце в Женева. Ще ида да живея там. Но ти си по-млад и по-свеж, Чарли, така че искам това имение да стане твое.

— Не съм чак толкова млад.

— По-млад си от мен.

— И не чак толкова свеж. Къщата иска и аз да се махна, Нора. Вратата в *моята* стая също се отвори.

— О, Чарли — изпъшка Нора и докосна бузата ми. — О, Чарлз. — И тихо добави: — Съжалявам.

— Недей съжалява. Ще се махнем заедно.

Нора отвори вратата на автомобила.

— Нека аз да карам. Аз трябва да карам, много бързо, чак до Дъблин. Имаш ли нещо против?

— Не. А багажът ти?

— Да си остане за къщата. Ти накъде си?

Спрях.

— Трябва да затворя предната врата.

— Не — рече Нора. — Остави я отворена.

— Но... може да влезе някой.

Нора тихо се разсмя.

— Да. Но само добри хора. Така че всичко е наред, нали?

Накрая кимнах.

— Да. Всичко е наред.

Застанах до колата. Не ми се искаше да се махам. Събираха се облаци. Започна да прехвърча сняг. Огромни снежни парцали падаха от осветеното от луната небе, нежни и безобидни като клюки на ангели.

Качихме се и затръшнахме вратите на колата. Нора запали.

— Готов ли си?

— Готов съм.

— Чарли? Когато стигнем Дъблин, ще спиш с мен. Имам предвид наистина да *спиш*. Ще имам нужда от някого през следващите няколко дни. Ще го направиш ли?

— Разбира се.

— Иска ми се... — промълви тя. И очите ѝ се напълниха със сълзи. — Господи, как ми се иска да мога да се изгоря и да започна отново. Да се изгоря до основи, за да мога да се върна в къщата и да живея завинаги там. Но, по дяволите всичко. Каква полза от подобни приказки?

— Тръгвай, Нора — меко рекох аз.

И тя натисна газта и полетяхме навън от долината, покрай езерото, изпод гумите летеше чакъл, а ние продължавахме по склона и през гъстата снежна гора. И когато стигнахме последното изкачване, сълзите на Нора вече бяха изсъхнали, тя не се обърна нито за миг назад и полетяхме със седемдесет мили в час през плътната гъста нощ към тъмния хоризонт и студения каменен град. През цялото време мълчаливо държах ръката ѝ и не я пуснах нито за миг.

ЗАСЛУГИ

Имате удоволствието да четете тази книга благодарение на *Моята библиотека* и нейните всеотдайни помощници.

МОЯТА БИБЛИОТЕКА

<http://chitanka.info>

Вие също можете да помогнете за обогатяването на *Моята библиотека*. Посетете **работното ателие**, за да научите повече.